

STĽPČEK

Tak, a je to! Nádeje spľasli ako bublina. „Ďakujem chlapcom za reprezentáciu vlasti, urobili, čo bolo v ich silách,“ vyhlásil kapitán nášho reprezentačného tímu po neúspechu na hokejových majstrovstvách sveta v Kanade. No a teraz budú hráči, tréneri, funkcionári dlho diskutovať, analyzovať a kibicovať, prečo sa tak stalo. Možno padnú nejaké hlavy, pod niektorými sa zatrasie zem. Napriek tomu sa slovenskí fanúšikovia tešia, že sme nevypadli z elitnej skupiny a čakajú nás ďalšie svetové súťaže...

Veď o to ide! Neúspech, macošské podmienky predsa nie sú dôvodom vzdávať sa. To potvrdili aj „súťažiaci“, ktorí sa minulý týždeň stretli v Nitre. Tí, ktorí majú vo svojich kategóriách v dnešných časoch veru ťažkých súperov. Nestoja síce na klzkom ľade ako hokejisti, ale ani pôda pod ich nohami nie je rovná a schodná. O prostredí, v ktorom každodenne súťažajú, ani nehovorím! Pretože korčuľovať v nefútočnosti sveta konkurencie, to nie je veru med lízť. Dodržiavať šťosy legislatívnych noriem, ktoré určujú úradníci v bielych košeliach. A k tomu všetkému ešte aj to počasie! Nevyspytateľné a koketné. Pranostika mieni, príroda mení. No povedzte, nebolo by jednoduchšie hodiť flintu do žita a pobozerať sa po nejakej ľahšej obžive?

Možno áno, lenže slovenský poľnohospodár nie je taký. Zatne zuby a zajtra opäť vstane za svitania, aby sial, nakrmil stádo. Aby bojoval... a snáď aj vyhrával. Takito víťazi zaplnili 13. mája priestory Výskumného ústavu živočišnej výroby SCPV v Nitre. Vyše päťdesiat prvovýrobcov, podľa dosiahnutých výsledkov najlepších pestovateľov a chovateľov v uplynulom roku, si prevzalo ocenenie Naj Naše pole, Naj Slovenský chov za rok 2007. Patrí im gratulácia, ale aj vďaka za vyhrávanie nekonečných majstrovstiev bez kamier a aplauzu.

K. POTOKOVÁ

... sú úspešne za nami. Pred nami skúškové obdobie a čas štátnic. Veľa úspechov, priatelia!
Foto: za

Nový informačný systém rozšíril knižničné služby

Podmienkou kvalitných služieb Slovenskej poľnohospodárskej knižnice (SIPK) je knižnično-informačný systém (KIS). Inštitúcia patrila medzi priekopníkov automatizácie na Slovensku a ako jedna z prvých ponúkala katalóg a výpožičné služby prostredníctvom internetu. Používané systémy však postupne zostarili a nastal čas na zmenu. V minulom roku prebehla v knižnici implementácia nového komplexného systému (Advanced Rapid Library – ARL), ktorý pokrýva všetky knižničné činnosti – od nákupu kníh, cez evidenciu dochádzajúcich časopisov, registráciu publikačnej činnosti až po komunikáciu s čitateľmi. Čo viedlo k zavedeniu nového systému a aké zmeny sa dotknú používateľov, sme sa spýtali PhDr. LUBICE JEDLIČKOVEJ, systémovej knihovníčky a vedúcej implementačného tímu.

Nasadenie komplexného KIS v našej knižnici bol náročný proces, ktorý je v súčasnosti vo svojej finálnej fáze. Systém nebol pre nás úplnou novinkou. Od roku 2003 sme používali jeden z jeho modulov, evidenciu publikačnej činnosti, preto sme čiastočne boli pripravení na to, čo nás čaká. Implementáciu sme spustili v roku 2006. Systém sa skladá z niekoľkých relatívne samostatných modulov – napr. modul Akvizícia (objednávky a nákup literatúry), Katalogizácia (knižovnicke spracovanie dokumentov), Seriály (evidencia dochádzajúcich časopisov) a pod. Moduly sa implementovali postupne, vyvrcholením bolo spustenie modulu Výpožičky, kde sa najlepšie otestovala funkčnosť a spoľahlivosť systému. Zo starého výpožičného systému na nový sme prešli takmer plynulo, iba s minimálnymi obmedzeniami pre čitateľov.

Zásadným bodom bola konverzia dát, prechod údajov z databáz v starých systémoch do nového. Konvertovali sa napr. údaje zo starého elektronického katalógu, údaje o výpožičkách a čitateľoch. Vďaka konverzii sa nestarilo nič z práce, ktorá bola urobená v predošlých rokoch.

Ako systém funguje?

V module Akvizícia sa zaregistruje objednávka knihy. Po jej doručení do knižnice sú údaje z tohto modulu prevzaté do modulu Katalogizácia a publikácia je spracovaná do fondu. Od momentu doručenia do knižnice ju používateľ vidí v katalógu na webe, aj keď ešte nie je kompletne spracovaná a nedá sa požičať. V spracovaní nových dokumentov sa vyskytujú určité zdržania, pretože medzinárodné normy, ktoré sme začali

aplikovať v novom systéme, sú náročnejšie a vyžadujú dôkladnejší prístup. Na druhej strane, dobre spracovaný dokument môže používateľ rýchlejšie a ľahšie vyhľadať. Hneď pri spracovaní sa ku konkrétnej publikácii doplní informácia, kde bude umiestnená (v sklade, v študovni, v čiastkovej knižnici) a či sa bude dať požičať iba v knižnici (prezenčne), alebo aj mimo nej (absenčne).

Aké sú základné benefity vo vzťahu k používateľovi?

Z hľadiska používateľa je najvýznamnejšou zmenou možnosť pracovať s jedným systémom - bez ohľadu na to, či si chce požičať literatúru alebo iba vyhľadávať (rešeršovať) v knižničných databázach. V systéme ARL poskytuje katalóg na webe (hovorí sa mu IPAC – Internet Public Access Catalogue) oveľa viac

(Pokračovanie na 2. str.)

ZAÚJALO NÁS

Pri rozhodovaní uchádzačov o štúdium hrá neraz podstatnú úlohu aj úspešnosť absolventov na trhu práce. Nedávny prieskum spoločnosti Profesia ukázal, že firmy majú výrazný záujem o technicky orientovaných študentov. V rebríčku desiatich NAJ univerzít, zostavenom podľa záujmu zamestnávateľov o absolventov, obsadila prvé miesto Ekonomická univerzita pred Slovenskou technickou a Žilinskou univerzitou. Slovenská poľnohospodárska univerzita je šiesta. (Pravda, 6. 5. 2008)

PREMOSTENIA

medzi univerzitami a mestom

V poradí už šiesty ročník Nitrianskych univerzitných dní vyvrcholil hudobno-umeleckým podujatím pod názvom Premostenia v Divadle A. Bagara. K slávnostnej atmosfére prispela aj výstava výtvarných prác študentov Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva, ktorú si mohli účastníci galavečera pozrieť v priestoroch divadla.

Tohtoročné NUD mali ambíciu podporiť kandidatúru mesta Nitra na titul Európske hlavné mesto kultúry 2013. Na slávnostný večer prijali pozvanie významné osobnosti akademického, kultúrneho a spoločenského života, do hľadiska si zasadli aj študenti, ktorí aktívne reprezentovali svoje univerzity v športových podujatiach.

Galavečer, po odznení študentskej hymny Gaudeamus igitur, otvorili rektori Mikuláš Látečka a Libor Vozár spoločne s primátorom Nitry Jozefom Dvončom. Scéna potom už patrila umeleckým telesám oboch univerzít, ale aj ďalším nitrianskym hudobným a tanečným súborom. Búrliwym potleskom bolo odmenené vystúpenie FS Zobor, ktorý sa predstavil tancami zo Šariša. Mimoriadnemu úspechu sa tešil Marek Pobuda, poslucháč 1. ročníka FZKI, ktorý zároveň navštevuje 2. ročník Cirkevného konzervatória v Bratislave, kde študuje operný spev.

V jeho interpretácii zazneli dve Donizettiho operné árie. Diváci ocenili silným aplauzom aj huslistu Eduarda Kulina, študenta Katedry hudby PF UKF, ktorý zahral Cigánsku rapsódiu od Maurica Ravela. Oživením programu bolo vystúpenie tanečného súboru Atikus, tanečná akrobacia od Capoeiry, či Bluegrassová pohoda, melodické kompozície amerického pôvodu v podaní nitrianskej kapely Grunt. Jedným z jej členov je gitarista Ján Mezey, odborný asistent na Katedre ovocinárstva, vinohradníctva a vinárstva FZKI. Medzi lahôdky večera patrili aj scénický úryvok z inscenácie cestopisu Maľbná cesta dolu Váhom. Hudobno-pohybové pásmo s využitím gotických hudobných motívov, stredovekých tancov, piesní potulných trubadúrov a žonglérskeho umenia, predviedli umelci z divadla VYDI pri UKF. Vyvrcholením kultúrneho (Pokračovanie na 3. str.)

Zasadala vedecká aj správna rada

Na rokovaní Vedeckej rady SPU, konanej 24. apríla, bola po diskusii s pripomienkami prijatá správa o výsledkoch vedeckovýskumnej činnosti univerzity za rok 2007. Členovia VR vzali na vedomie aj dlhodobý zámer univerzity do roku 2015 a uložili jej zapracovať doň relevantné pripomienky z pracovísk. V zmysle pravidiel o habilitácii docentov a vymenúvaní profesorov predložili dekaní fakúlt svoje návrhy. Rada väčšinou hlasov súhlasila s menovaním doc. S. Hluchého, doc. V. Paganovej, doc. J. Rusnaka a doc. M. Valšíkovej za profesorov vo svojich odboroch. VR väčšinou hlasov súhlasila s udelením titulu doctor honoris causa prof. R. Godwinovi (V. Británia) a prof. Ignácovi Hozovi (ČR), ako aj čestného titulu profesor emeritus prof. J. Jechovi.

Tridsiateho apríla sa konalo zasadnutie Správnej rady SPU, ktoré otvoril jej predseda, doc. Jozef Dvonč. V prvom bode sa prerokovala Výročná správa o činnosti univerzity za rok 2007. V rozprave sa k nej

vyjadrili niektorí členovia SpR, doc. M. Kadlečíková, Ing. D. Ács aj RNDr. J. Kolár. Pripomienky boli smerované na možnosti rozšírenia spolupráce školy s ďalšími rezortmi hospodárstva SR, akreditáciu študijných programov, ako aj na postavenie univerzity v rámci štátu a jej úlohu pri pripomienkovaní zásadných odborných otázok. V zmysle svojho štatútu správna rada vzala na vedomie výročnú správu SPU za minulý rok bez pripomienok. Podobne sa vyjadrila aj k dlhodobému zámeru SPU do roku 2015. Správna rada dala písomný súhlas na zmenu nehnuteľného majetku SPU – tenisového areálu s nehnuteľným majetkom mesta Nitra, zastavanými plochami pod objektmi patriacimi SPU, v hodnote 30 525 000 Sk. Ďalej na odpredaj neupotrebitelného nehnuteľného majetku, laboratória biologicko-fyzikálnych analýz v Koliňanoch, ako aj na investičný zámer na výstavbu ubytovacieho zariadenia SPU zámienou za vecné plnenie ŠD Pribína na Jesenského ulici. -r-

V SKRATKE

Ocenenie vedeckej práce

Na februárovom valnom zhromaždení Učenej spoločnosti SAV bol za riadneho člena zvolený prof. Ing. Jozef Bulla, DrSc., dekan FBP. Poslaním Učenej spoločnosti, ako čestného orgánu Slovenskej akadémie vied, je podporovať rozvoj vedy a rozširovanie vedeckých poznatkov, iniciatívne sledovať etické otázky výskumu a jeho aplikácií v praxi, vy-

jadrovať sa k základným problémom a právnym normám vedy, techniky, ako aj k smerovaniu výskumu v SR. V súčasnosti má 58 riadnych, 30 emeritných a 12 čestných členov. Zvolenie prof. Bullu je ocenením jeho dlhoročnej vedeckej práce a uznaním vedeckej autority. Menovací dekrét si prevzal 5. mája 2008. Blahoželáme! -r-

Noví profesori

Prezident SR Ivan Gašparovič vymenoval 12. mája 56 nových profesorov vysokých škôl. „Vzdelanie, tvorivosť a kultúrnosť sú ekonomickými a etickými imperatívmi našej doby. Prikazujú nám nielen byť, ale predovšetkým byť niekým. Ak nám záleží na budúcnosti, potom ich musíme prijať za svoje. Musíme sa stotožniť s ich dosahom na kvalitu života,“ povedal prezident v príhovore k novovymenovaným profesorom. Z rúk prezidenta Slovenskej republiky si menovacie dekréty prevzali aj zamestnanci našej univerzity,

Branislav Bobček a Juraj Mlynek, obaja v odbore špeciálna živočíšna produkcia.

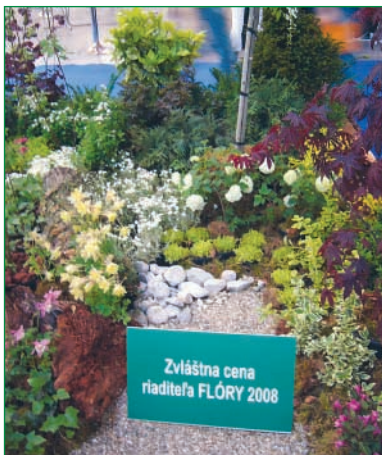
Menovací dekrét profesora pre odbor technika a mechanizácia poľnohospodárstva si vo Veľkej aule Karolína v Prahe v rámci slávnostného aktu z rúk prezidenta Českej republiky Václava Klauza 19. mája prevzal Vladimír Rataj, prorektor pre vzťahy s verejnosťou SPU v Nitre.

Naším novovymenovaným profesorom srdečne blahozeláme a prajeme veľa osobných a pracovných úspechov! -r-

Prezentovali farmy i novú techniku

Tradičný kontrolný deň k jarnej dezinfekcii, úprave hospodárskych dvorov a aktuálnym otázkam ďalšieho rozvoja a smerovania Vysokoškolského poľnohospodárskeho podniku SPU, s.r.o., Koliňany, sa konal 15. mája. Zúčastnilo sa na ňom aj vedenie univerzity na čele s rektorom Mikulášom Látečkom. Pracovníci podniku prezentovali výsledky

svojej práce a novú techniku, poukázali na zmeny, ktoré sa udiali od minulého roka. Program začal v Oponiciach prehliadkou porastu repky olejnej a kukurice, novej závlahovej techniky, hospodárskeho dvora a farmy dojnic. Ďalšou zastávkou bola farma Žirany, kde si účastníci kontrolného dňa prezreli silážovanie lucerny. -rch-

Na tohtoročnej výstave Flóra Bratislava sa predstavila aj Katedra záhradnej a krajinskej architektúry v spolupráci s Botanickou záhradou SPU. Návrh úpravy priestranstva na ploche 35 m² získal zvláštnu cenu riaditeľa Flóry, čo pracovisko považuje za motivačný prvok pre účasť na ďalšom ročníku. Foto: Ing. A. TAKÁČOVÁ

INSIDE

- Slovak Agricultural Library: New Information System 1 - 2
- NUD 2008: Final Gala Festivities in Andrej Bagar Theatre 1 - 3
- Faculty of Engineering: Academia Plenary Session 2
- NUD 2008: Rio Carnival in Slovak Style 3
- Faculty of Biotechnology and Food Sciences: Undergraduates Last Lecture 3 - 4
- NUD 2008: Sport Results 4

Nový informačný systém rozšíril knižničné služby

(Dokončenie z 1. str.)

informácií. Osobitne možno vyhľadávať vo fonde študovni, možno nájsť informácie o publikáciách v čiastkových knižniciach na katedrách, zobrazujú sa informácie o predpokladanom návrate požičanej literatúry a pod. Systém môže komunikovať s používateľmi prostredníctvom e-mailu. Automaticky zasiela napr. informácie o rezerváciách, upomienky a pod. Preto je dôležité, aby súčasťou údajov o používateľoch bola aj ich spoľahlivá e-mailová adresa. Oproti minulosti pribudla čitateľom možnosť predžiť si výpožičky a možnosť rezervovať si dokument, ktorý je práve požičaný.

Systém umožňuje osobitné nastavenie niektorých parametrov, napr. výpožičné lehoty pre zamestnancov univerzity sú dlhšie ako pre bežných používateľov.

Významné sú zmeny v rešeršovaní. Keď čitateľ nájde v knižničných databázach zaujímavú literatúru, môže si vyhľadané údaje vo forme textového súboru uložiť, vytlačiť alebo poslať na svoju e-mailovú adresu.

Možností, ktoré systém poskytuje je však oveľa viac, záleží najmä na používateľovi, či ich všetky dokáže využiť.

Koľko dokumentov je spracovaných v online katalógu SIPK?

- V súčasnosti je to 160-tisíc záznamov, čo v prepočte na dokumenty predstavuje takmer 300-tisíc knižničných jednotiek, z celkovej počtu 530-tisíc, ktoré knižnica vlastní. Okrem nových publikácií spracúvame retrospektívne aj staršiu literatúru, máme v úmysle zamerať sa na najstarší fond, kde sú mimoriadne zaujímavé publikácie zo začiatku 20. storočia. Databáza publikačnej činnosti tvorí okolo 90-tisíc záznamov a novinkou je, že v súčasnosti sa v nej spracúvajú aj ohlasy – citácie. V online katalógu sú spracúvané aj aktuálne odobierané časopisy, používateľ môže sledovať, ktoré čísla už boli dodané.

Dôležité je, že systém vie pracovať s elektronickými dokumentmi. Súčasnou údajov v katalógu na webe môže byť aj linka na plný text, ak ho knižnica má k dispozícii.

Zmenila sa prechodom na ARL aj filozofia práce s čiastkovými knižnicami (ČK) na katedrách a pracoviskách univerzity?

- Otázka implementácie nového systému pre ČK ešte nie je doriešená. Mnohé nie sú automatizované vôbec, iné používajú systém, ktorý so súčasným riešením nie je kompatibilný. Do konca roku 2008 by sme radi s dodávateľskou firmou našli vhodné riešenie. Prínosom systému ARL pre čiastkové knižnice v súčasnosti je už spomínaná možnosť vyčleniť ich fond ako samostatný zdroj na úrovni subdatabázy v online katalógu.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

ZO ZASADNUTIA AKADEMICKEJ OBCE TECHNICKEJ FAKULTY

Dôraz na individuálnu prácu študentov

V Kongresovom centre SPU sa 7. mája konalo zhromaždenie akademickej obce Technickej fakulty. V úvode odznela Správa o činnosti Akademického senátu TF, ktorú predniesol jeho predseda, doc. Zdenko Tkáč. Akademický senát TF na svojom zasadnutí 19. marca schválil Výročnú správu o činnosti TF za rok 2007, s jej podstatnými časťami oboznámil akademickú obec prof. Vladimír Kročko, dekan TF.

TF má v súčasnosti akreditovaných 19 študijných programov, z toho 9 bakalárskych, 7 inžinierskych a 3 doktorské. V minulom akademickom roku ju navštevovalo 1 411 študentov. Úbytok študentov bol 13, 47 %, t. j. vyšší ako v predchádzajúcom roku (10, 56 %), čo je spôsobené úbytkom študentov v prvom ročníku (31, 52 %). Opakovanie štúdia evidujú u 26 študentov denného a 28 študentov externého štúdia. Prof. Kročko zdôraznil, že na TF nepriechádzajú zo stredných škôl najlepší študenti, takže možnosti na zníženie percenta neúspešných študentov treba hľadať v pedagogickom prístupe, vo využívaní moderných didaktických metód, zabezpečení vhodných študijných materiálov, presnom definovaní požadovaných poznatkov v súlade s rozsahom prednášaného učiva a v dôslednej kontrole pedagogického procesu.

Významným motivujúcim prvkom pre dosiahnutie vynikajúcich študijných výsledkov sú motivačné štipendiá. V aka-

demicom roku 2006/07 fakulta vyplatila formou prospechových štipendií spolu milión 665-tisíc korún. „Vo výchovno-vzdelávacom procese naďalej treba zvyšovať nároky na individuálnu prácu študentov, na samostatné štúdium počas semestra a na prezentáciu vlastných prác a projektov. Študenti majú právo aspoň raz za rok vyjadriť sa formou anonymného dotazníka o kvalite výučby a učiteľoch. Počas letného semestra bolo na TF odovzdaných 1 188 dotazníkov, ich vyhodnotenie, a riešenie prípadných nedostatkov realizovalo vedenie fakulty v spolupráci s vedúcimi katedrií,“ povedal dekan. Zároveň dodal, že demografický vývoj v budúcich rokoch nepriaznivo ovplyvní počty uchádzačov o štúdium na TF. Z tohto dôvodu narastá význam propagácie možnosti štúdia na fakulte. „Potreba zvýšenia atraktívnosti štúdia na TF a zlepšenia možnosti uplatnenia absolventov na trhu práce boli hlavným motívom naštartovania procesu zmeny názvu Mechanizačnej na Technickú fa-

kultu, ktorý podstatne lepšie vystihuje obsah študijných programov a zameranie vedeckovýskumnej činnosti fakulty,“ uviedol prof. Kročko.

TF a jej katedry naďalej spolupracujú s tradičnými partnermi, zahraničnými univerzitami a inými organizáciami. V minulom akademickom roku bola na fakulte zabezpečená mobilita pre 5 zahraničných študentov v rámci programu Erasmus. „Možnosti študijných pobytov nie sú zo strany študentov MF dostatočne využívané. Príčiny sú v nízkych prídelených finančných prostriedkoch a v nedostatočných jazykových kompetenciách študentov,“ konštatoval dekan.

V súvislosti s vedeckovýskumnou činnosťou informoval, že pre zlepšenie akcie schopnosti a integrácie snáh jednotlivých pracovísk v oblasti výskumu obnoviteľných zdrojov energie bolo na TF s účinnosťou od 1. januára 2008 zriadené samostatné vedeckovýskumné a vzdelávacie pracovisko s názvom Centrum výskumu obnoviteľných zdrojov energie.

Na záver vystúpil Ing. Martin Bohát so správou o činnosti študentského parlamentu za rok 2007.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Domáci a zahraniční účastníci workshopu v teréne...

Snímka: V. R.

Pôdu obrábať šetrne a efektívne

Riadený pohyb strojov po poli, čiže Controlled Traffic Farming (CTF), to bola ústredná téma medzinárodného workshopu, ktorý sa v dňoch 23. a 24. apríla 2008 konal na Katedre strojov a výrobných systémov Technickej fakulty SPU. Kto, o čom, prečo? Spýtali sme sa vedúceho katedry, prof. Ing. LADISLAVA NOZDROVICKÉHO, PhD.

- Rozvoj medzinárodných vzťahov vo všetkých oblastiach je vynikajúci spôsob, ako nadviazať kontakty s odborníkmi, s ktorými máme spoločný predmet záujmu. Tak to bolo aj v tomto prípade. Organizovanie workshopu nadväzovalo na činnosť pracovnej skupiny CTF Working Group, ktorá pôsobí v rámci Medzinárodnej organizácie pre výskum obrábania pôdy (International Soil Tillage Research Organization - ISTRO). Na konferencii ISTRO 2006 v nemeckom Kieli nadviazala naša kolegyňa, Ing. Jana Havránková, MPhil., PhD., kontakt s popredným anglickým odborníkom Timom Chamenom zo spoločnosti CTF Europe Ltd. V rámci rozhovorov vznikla myšlienka usporiadať medzinárodný workshop v Nitre.

Toľko o organizačnej stránke. Ale čo terminus technicus riadený pohyb strojov po poli?

- Je to systém obrábania pôdy, pri ktorom sú pracovné zberače a rozchod kolies strojov zladené tak, aby pracovné jazdy strojov po poli počas roka boli sústredené do tých istých stôp. Významným pomocníkom, umožňujúcim takúto organizáciu pracovných jazd, je systém satelitnej navigácie. Obrábanie pôdy na báze riadeného pohybu strojov po poli nie je jednoduchá záležitosť. Je to systém, ktorý vyžaduje dokonalú organizáciu práce a pohybu strojov, zvládnuť hardvérovú a softvérovú stránku satelitnej navigácie, ako aj vysoké nasadenie ľudského intelektu výrobných manažérov. Aj preto riešenie týchto problémov priťahlo do Nitry odborníkov z univerzít a výskumných ústavov z Veľkej Británie, Svajčiarska, Českej republiky, Dánska, Nemecka, Fínska, Grécka a Rumunska. Účastníci workshopu intenzívne pracovali, diskutovali a dokázali sformulovať solídnu myšlienkovú a ideovú

platformu, na ktorej základe bude možné ďalej rozvíjať systém CTF v európskych podmienkach. To by mohlo prispieť k zníženiu náskoku takých krajín, ako je USA či Austrália, kde sa tento systém v súčasnosti už vo veľkej miere využíva. O priebehu podujatia sa pochvalne vyjadril aj jeho odborný garant, pán Tim Chamen. Súčasťou programu bola exkurzia do poľnohospodárskeho podniku v Jelšovciach, na stredisko VPP Kolíňany v Oponiciach, ako aj návšteva AGRO Divízie Selice, kde mali účastníci možnosť oboznámiť sa s úrovňou využívania moderných systémov aplikovaných na poľnohospodárskych strojoch.

Akademická debata na pôde univerzity, to je jedna vec, aplikácia výsledkov do praxe, zas druhá strana mince. Čo vedia naši poľnohospodári o tomto systéme obrábania pôdy?

- Práve im bol venovaný seminár, ktorý sa konal deň pred workshopom v kongresovej sále nitrianskeho Agroinštitútu. Organizátorom a zároveň spoluorganizátorom workshopu bola spoločnosť AGRIO-postrekovače, s. r. o., známa výrobou postrekovačov, ale aj predajom satelitnej navigácie a doplnkov k aplikáčnej technike. Ľudia z praxe mali možnosť oboznámiť sa s podstatou riadeného pohybu strojov po poli a najmä výhodami tejto technológie. Tie tkvajú predovšetkým v ochrane vlastností a štruktúry pôdy, ale zásluhou riadeného pohybu strojov po poli sa značne znižuje spotreba pohonných hmôt a množstvo aplikovaných hnojív či pesticídov. To všetko prispieva k vyššej efektívnosti pracovných operácií a k zníženiu nákladov.

Ďakujem za informácie!

K. POTOKOVÁ

Niekoľko poznámok k akreditácii študijných programov

V súčasnej dobe sa na všetkých univerzitách v SR pripravujú nové návrhy pre komplexnú akreditáciu študijných programov (ŠP). Výsledok predurčí odbornú profiláciu pracovísk, rozsah činností, právomoci a kompetencie v oblasti prípravy kvalifikovaných odborníkov, ale i programované smerovanie vedeckovýskumných činností.

V tomto smere je pre vysoké školy rozhodujúci dokument MŠ SR, známy ako Sústava študijných odborov Slovenskej republiky. Napriek tomu, že tento závažný materiál bol viacsobne prehodnocovaný a inovovaný, nezodpovedá úplne reálnym potrebám rozvoja odborov a VŠ. Od roku 2002 bolo vytvorených spolu 14 modifikácií, posledná v júni 2007. Realizované zmeny boli podľa môjho názoru iba formálne a nepodstatné. Pozitívne možno hodnotiť konštituovanie študijného odboru Fyziologická a klinická výživa (7.4.10.) v rámci podskupiny 7.4. (Nelekárske zdravotnícke vedy). I napriek tomu je sústava vytvorená prednostne klasickými vednými odbormi, ktoré sa formovali ešte v 19. a 20. storočí. Ich štruktúra nepôsobí dostatočne motivačne a inšpirujúco pre formovanie nových moderných odborov a nadväzne i ŠP. Nedostatočne akcentuje celosvetové trendy rozvoja vedných odborov, súčasné priority rozvoja vedy a spoločnosti, ale najmä perspektívne potreby praxe.

Je známe, že najvýznamnejšie vedecké prínosy a pretrvávajúce objavujú sa spravidla na rozhraní viacerých vedných odborov. V sústave študijných odborov absentujú také perspektívne a kľúčové odbory, ako sú moderné biotechnológie či biochemické technológie, nanotechnológie, genomika, proteomika, enzýmové inžinierstvo, molekulárna genetika, génové inžinierstvo, bioinformatika a ďalšie. Predložená skladba v dostatočnej miere nevyjadruje funkčnú vnútornú podstatu jednotlivých odborov z hľadiska rešpektovania vzájomných interakčných väzieb, súvislos-

tí a aplikačných možností. Triedenie a začleňovanie vedných disciplín a odborov do kvázi stabilného systému by sa malo odvíjať predovšetkým od predmetu štúdia vedných odborov, používaných špeciálnych metód pri riešení procesov, vzťahov a zákonitostí.

Na príklade biochémie a biotechnológie pokladám za žiaduce poukázať na odborný nesúlad podstaty predmetov či programov so stavom, ktorý upravuje dokument MŠ SR.

Diferencovanie odborov v rámci podskupiny 4. Prírodné vedy na vedy o „neživej“ (4.1.) a „živej prírode“ (4.2.) je archaické a málo funkčné. Domnievam sa, že takýto prístup v súčasnej dobe nie je celkom opodstatnený. Z uvedeného pohľadu je aj zaradenie biochémie medzi prírodné vedy o neživej prírode odborné nesprávne. Je pravda, že biochémia okrem biochemických metód úspešne využíva fyzikálno-chemické metódy, avšak rozvoj prakticky všetkých biologických odborov i takých klasických, akými sú cytológia, mikrobiológia, anatómia, genetika, histológia a pod., je determinovaný taktiež aplikáciou fyzikálnych, chemických a biochemických metód a techník.

Biochémia skúma výlučne základné procesy v živých organizmoch. Na molekulárnej úrovni skúma podstatu životných pochodov a života vôbec. Preto je neprimerané a odborné nesprávne, že veda, ktorej objektom skúmania je živá bunka, biologický systém, je zatriedená do podskupiny 4.1. Vedy o neživej prírode. Biochémia patrí predovšetkým do skupiny

biologických vied, medzi také odbory, ako je fyziológia, genetika, mikrobiológia, virológia, imunológia, molekulárna biológia a ďalšie. Biochémia nevznikla na báze chemických, ale biologických vied, menovite fyziológie. Prítom v lone biochémie sa formovali nové biologické vedné disciplíny ako molekulárna biológia, enzýmológia, klinická biochémia, enzýmové inžinierstvo, molekulárna genetika, biochemické technológie, genomika, proteomika a ďalšie.

Do skupiny chemických vied bola biochémia zaradená pravdepodobne ešte v 50. rokoch 20. storočia a tento stav pretr-

MŮJ NÁZOR

váva do dnešných dní. Nezodpovedá vnútornej podstate disciplíny a potrebám jej vlastného rozvoja, ale najmä rozvoju biologických vied a odborov vrátane lekárskeho, poľnohospodárskych a potravinárskych. Biochémia v rámci podskupiny 4.1. Vedy o neživej prírode pôsobí neprirodzene, izolovane, netvorí jednotný celok, pritom nevytvára teoretický základ pre rozvoj prakticky žiadnej z 39 vedných disciplín či študijných programov (4.1.1 – 4.1.39). Naproti tomu v rámci vied o živej prírode (4.2.) je prakticky rozvoj každej zo 16 uvedených študijných programov nemyšliteľný bez biochémie. Postavenie biochémie pre rozvoj biologických disciplín je nezastupiteľné, vytvára nielen teoretický základ a metódy, ale určuje aj taktiku a stratégiu ich rozvoja.

Analogicky sa nemožno stotožniť so zatriedením biotechnológie a snád i ďalších programov do podskupiny 5.2. Konštrukčné inžinierstvo, technológie, výroba a komunikácie. Nie je opodstatnené, aby iba na základe náhodnej pojmovej zhody slov „technológie“ bolo možné zaraďovať do spoločnej podskupiny viaceré neporovnava-

teľné odbory (ŠP). Význam pojmu technológie (postup, proces) pre biotechnológie nie je identický, ale ani porovnateľný s technológiou v strojárstve alebo stavebníctve. V súčasnej dobe je pomerne rozšírené používať pojem technológia aj pre netechnické procesy, napr. didaktické technológie, masmediálne technológie a i. Existujú aj technológie pestovania rastlín, technológie chovu zvierat, avšak to nás ešte neopravňuje k tomu, aby sme tieto odbory zaradili do 5. podskupiny študijných odborov.

Keď však vychádzame z vecnej podstaty definície predmetu biotechnológie a vymedzenia predmetu štúdia, potom podľa Európskej federácie pre biotechnológie (FEB) sú biotechnológie chápané ako „technológie, ktoré využívajú živé organizmy alebo ich súčasť k výrobe alebo modifikácii produktov, ale taktiež aj metódy a postupy šľachtenia mikroorganizmov, rastlín a živočíchov pre ich špecifické použitie“. Z toho vyplýva, že biotechnológie zahŕňajú nielen technologické postupy výroby biologicky aktívnych látok, ale i tvorbu a konštrukciu funkčných biologických produkčných systémov a štruktúr, ale i detekciu molekulárnych markérov i génov (využitím biotechnologických postupov) hospodársky významných vlastností živých organizmov. Definícia „biochemických technológií“ (rozumej moderné biotechnológie) je ešte výstižnejšia a predstavuje „vedu o zákonoch, metódach a procesoch biochemickej premeny surovín na spotrebné predmety, služby alebo polotovary. Procesy sa uskutočňujú živými bunkami, ich zložkami alebo katalytickými systémami v prostredí biochemického reaktora“. Preto je nezlučiteľné, aby technológie, správnejšie metódy a postupy prípravy bioproduktov, ale aj GMO, a tým i tento študijný program, boli zaradené do tej istej podskupiny ako postup spracovania kameňa, železa či plas-

tov. Nie je možné robiť analógiu medzi podstatou spracovania hmoty biologickej (mikroorganizmy, rastliny, živočíchy) a neživej (kameň, železo), ale ani technológiami a spôsobmi ich úpravy, spracovania, zušľachtovania.

Na základe uvedeného odporúčam pre oblasť technológií, metód a postupov spracovania poľnohospodárskych produktov a mikrobiálnej biomasy vytvoriť samostatnú podskupinu č. 5.3. pod názvom Technológie konštrukcie produkčných systémov výroby biopreparátov a biologicky aktívnych látok s využitím biologických produkčných systémov. Možno do nej zaradiť študijné programy potravinárske technológie, biotechnológie, ale aj ďalšie. Naproti tomu by bolo účelné do podskupiny 5.2. zaradiť študijné programy stroje a zariadenia pre biotechnológie, stroje a zariadenia pre potravinársky priemysel a ďalšie.

Sústava študijných odborov má bezprostredný vplyv na tvorbu pracovných skupín v rámci AK, ktoré posudzujú návrhy na akreditáciu študijných programov. Nakoniec, konštrukcia sústavy vedných odborov pre schvaľovanie výskumných projektov v podstate kopíruje štruktúru, ktorá je uvedená v Sústave študijných programov. Preto forma a štruktúra predmetného materiálu MŠ SR významne rieši aj záujmy jednotlivcov a najmä fakúlt a VŠ, ktoré sa prakticky budú realizovať cez akreditáciu ŠP, schvaľovanie výskumných projektov a priznanie práva uskutočňovať habilitácie a inauguračné fakultám vysokých škôl.

Odporúčam, aby pri ďalšej novelizácii Sústavy študijných programov boli zohľadnené aj uvedené pripomienky, čo môže pozitívne prispieť k rozvoju biochémie a biotechnológie, ako aj biologických a potravinárskych odborov.

Prof. Ing. IVAN MICHALÍK, DrSc.

V ZRKADLE... jedna z nás

Ing. KATARÍNA OLŠOVSKÁ, PhD.,

odborná asistentka
na Katedre fyziológie
rastlín FAPZ

Miesto narodenia:
Myjava

Vek: 38

Čím ste chceli byť ako dieťa?

- Odkedy si pamätám, tak učiteľkou v materskej škole alebo vychovávateľkou.

Čo ste študovali a prečo ste si vybrali práve túto oblasť?

- Študovala som fytoelektroniku odbor na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. K tejto oblasti som sa „prepracovala“ až na gymnáziu a k rozhodnutiu prispelo určite viac vecí: vzťah k prírode, ale napr. aj fakt, že som mohla relatívne blízka (cez moju mamu a jej zamestnanie) pozorovať vtedajšie prosperujúce ŠM Plavecké Podhradie (hlavne ich rastlinnú časť výroby), poznať sa s ich pracovníkmi, brigádovať u nich a pod. V konečnom dôsledku som však aj tak „zakotvila“ pri učiteľskom chlebovi. Som teda dôkazom toho, že detské sny sa plnia.

Koľko hodín má váš pracovný deň?

- Nezvyknem presne počítať hodiny strávené v práci, často „nadrábam“, aj keď v poslednej dobe pribúda viac mimopracovných povinností a starostí, takže musím viac zvažovať organizáciu a využívanie môjho pracovného i voľného času.

Ako by ste charakterizovali dnešnú mládež?

- Vnímam ju vo všeobecnosti pozitívne. Som človek, ktorý nie je skúpy na radu a povzbudivé slovo (za katedrou či mimo práce), ak o ne niekto stojí. Preto ma veľmi poteší, keď tínedžer dokáže odo mňa prijať názor. To, že mladí často stoja v opozícii a majú „svoju hlavu“, dokážem pochopiť najlepšie vtedy, keď si uvedomím, koľko ilúzií o pravdivosti tohto sveta musia v priebehu svojho dospievania strátiť, aby sa sami v ňom nestratili.

Aké vlastnosti na kolegoch vám imponujú a aké sa vám nepáčia?

- Nemám rada, keď ma niekto vedome „fahá za nos“, resp. chce so mnou „vypiecť“. Oceňujem otvorenú hru s jasnými pravidlami, v práci i v súkromí.

S kým by ste sa radi stretli a porozprávali?

- Určite s mojim nebohým otcom, s ním by som si ešte mala čo povedať.

Čo vás naposledy zaujalo v oblasti spoločenského života?

- Možno Nobelova cena udelená Al Gorovi a IPCC za príspevok k riešeniu globálnej zmeny klímy a mediálne polemizovanie, ktoré tento akt rozpútať.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

- Asi ľudí, ale to je to najťažšie, a tak sa pokúšam radšej meniť samu seba.

Čo rada čítate?

- Momentálne som sa znovu vrátila k Paulovi Coelhoovi a súčasne som sa začítala do prvotiny – cestopisného románu môjho kamaráta Ota Malého.

Ako si dobijate energiu?

- Pri štúdiu na vysokej škole to bol šport, taký nenásilný, viac nepravidelný ako pravidelný, po ktorom sa človek dobre cítil, mal dobrú náladu a na sebe voľné šaty veľkosti 40. V tomto smere sa budem musieť nad sebou zamyslieť...

Prezradíte niečo o svojej rodine?

- Mám „čiperku“ mamu - pracujúcu dôchodkyňu a dve staršie sestry s podobnou „diagnózou“ - učiteľka, čo je pri našich rodných stretnutiach zdrojom nekonečných rozhovorov a občas aj zábavy. Najlepšie nám v rodine vie učiteľský syndróm pripomenúť moja neter Natália.

Máte zlovyk, ktorého sa neviete zbaviť?

- Samozrejme, a nie jeden. Ale sme predsa ľudia, nie?

Aké máte koničky?

- Posledné roky je to turistika po vlastných (nohách), príp. cyklistika.

Aká je dovolenka vašich snov?

- Súvisí s predchádzajúcou odpoveďou. Chcela by som ešte viac turisticky spoznať Slovensko a možno aj niektoré ďalšie krajiny.

Humor je korením života – máte nejaký obľúbený vtip alebo veselý zážitok zo školy?

- S bývalými spolužiakmi si často spomíname na psychicky náročné cvičenia z matematiky pod taktovkou doc. Novotného, ktorý nám raz diktoval príklad na výpočet približne tohto znenia: „Vypočítajte objem silážnej jamy tvaru obráteného lichobežníka s rozmermi x, y, z...“. Náš spolužiak, Pali Pachem (povestný praktik, absolvent strednej poľnohospodárskej školy) nevydržal a v dobrej vôli poopravil zarytého teoretika, nešťastne zdvihol ruku: „Pán docent, ale v praxi takáto silážna jama neexistuje!“ -rch-

PREMOSTENIA

medzi univerzitami a mestom

(Dokončenie z 1. str.)

programu bol tanec Rhythm of the Night z muzikálu Moulin Rouge, ktorý predviedla tanečná skupina PHDU. Symbolizoval bodku za premosteniami rôznych časov a kultúr, ako aj bodku, ktorá otvára nové priestory.

Podľa scenára Pavla Siku boli vystúpenia na javisku preťkané vyhlasovaním a oceňovaním víťazov športových súťaží. Po predstavení sa konalo priateľské stretnutie účastníkov a hostí pri čaši vína, ktoré svojim vystúpením spestril FS Dolina z Mane.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Ako bol spokojný s realizáciou programu dramaturg a režisér večera Pavol Sika?

- Tento typ programu robím pre univerzity už piaty rok a zakaždým sa niečo nové naučím. Myslím si, že tohtoročný sa nám podarilo vygradovať a dostať do pružnejšej podoby. A to napriek tomu, že sme ho realizovali bez skúšok, takže každý účastník improvizoval. Vzhľadom na to, že to boli vystúpenia študentov, a nie profesionálov, program bol na vysokej úrovni. Pravda, keď je človek unavený, preblesne mu hlavou myšlienka – robil som to naposledy a nikdy viac! Ale potom, keď počúvate pozitívny ohlas verejnosti, prekonáte únavu a zvíťazíte povaha, s novými silami sa pustíte do realizácie ďalšieho programu. Pre mňa to znamená najmä výzvu hľadať umelecky nadaných mladých ľudí, ktorí mnohokrát nedajú o sebe vedieť. Tento rok sa nám to podarilo a divákovi sme pripravili jedinečný zážitok v podobe operného spevu.

So svojimi domami zo slávnostného večera sa s nami podelili aj rektori oboch univerzít.

Mikuláš Látečka: - Som rád, že sa NUD organizujú, a že dnešný večer je len ich vyvrcholením. Predchádzalo mu množstvo umeleckých, športových a spoločenských podujatí. Premostenie má svoju symboliku, začali s ním ešte bývalí rektori, Imrich Okenka a Daniel Klivanec, a som rád, že vzájomná spolupráca medzi univerzitami, ako aj oboma inštitúciami a mestom, prerástla do dnešnej podoby. Pretože, tak, ako univerzity sú súčasťou mesta, mesto je súčasťou univerzít.

Libor Vozár: - Dnešný galavečer sa naozaj vydaril, kultúrny program bol vynikajúci. Som obdivovateľ Zboristov a páčil sa mi aj súbor Atikus, či vystúpenia ďalších hudobných telies. Tiež som veľmi rád, že sa našim chlapcom už druhýkrát podarilo získať futbalový pohár, čím sa snažíme mierne vyvážiť naše predchádzajúce futbalové neúspechy. V súvislosti so športom je však správne hovoriť o šťastí, a to je vrtkavé. Raz sa usmeje na jednu, inokedy zase na druhú stranu. Najväčšiu radosť mi preto spôsobuje skutočnosť, že športovci oboch nitrianskych univerzít dosahujú úroveň, ktorá je porovnateľná so slovenskou špičkou. -rch-

Karneval po slovensky

V rámci Nitrianskych univerzitných dní 6. mája prešiel centrom mesta pestrofarebný sprievod s alegorickými vozmi - Karneval v Riu po slovensky. O dobrú náladu Nitranov sa postarali dievčatá z folklórneho súboru Zobor, tanečný súbor ALL FOR ONE a EIJA z CVČ Domino, ako aj mažoretky. V kultúrnom programe

sa predstavil folklórny súbor Zobor so svojou kapelou a džezová skupina SWING LESS. Účinkujúci sa viedli v alegorických vozoch na vlečkách za traktorami, na Nitrianskom eksprese a na vláčiku z Poľnohospodárskeho múzea, alebo pochodovali pešo. V historickom centre bol aj zvýšený počet hliadok mestskej polície, ktoré pochod sprevádzali. Súčasťou sprievodu boli aj vyslanci kandidatury mesta Nitra na titul EHMK 2013, ktorí sa viedli v Nitrianskom eksprese, vyzdobenom balónmi a logom. Karnevalový sprievod prešiel od zimného štadióna cez Župné námestie, Farskú, Kupeckú ulicu, pešou zónou po Štefánikovej triede až ku križovatke pred Tescom. Odtiaľ odbočil na Triedu Andreja Hlinku a za mostom pokračoval k areálu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, na Akademickú ulicu. Popoludň program pokračoval spoločným majálesom študentov oboch univerzít pod názvom Bažant Majáles. Na otvorení sa zúčastnili prorektor oboch univerzít, doc. Vladimír Rataj a doc. Miroslav Tvrdoň, ako aj primátor Nitra, Jozef Dvonč. Na podujatí, ktorým vyvrcholila jedna z najväčších študentských akcií Nitrianskych univerzitných dní 2008, vystúpili hudobné skupiny Gladiátor, Polemic a Hex. -rch-

Pešia zóna ožila hudbou, spevom a tancom.

...tak ako poslednýkrát ...

V jedno krásne a slnečné popoludnie, 24. apríla, sa poslucháren „zet-nula-dva“ stala miestom nevšednej udalosti. Vlastne, ani nie nevšednej, ak máme na mysli univerzitné tradície, ale skôr výnimočnej pre nás – už čoskoro absolventov a našich (päť rokov obľubovaných) pedagógov.

Každá fakulta je niečím jedinečná a v tomto duchu sa nesú aj posledné prednášky. Pýtate sa ako? Keďže sme študenti Fakulty biotechnológie a potravinárstva a v našom ročníku sú len dva odbory - technológia potravín a biotechnológia - rozhodli sme sa, že v tento deň zúročíme všetko, čo sme sa na univerzite naučili. A ako sa patrí, prakticky.

Už od začiatku týždňa sme vo fakultných laboratóriách pripravovali dobroty na náš veľký deň. Skôr, než sme v „dielni“ docenta Lagina začali s výrobou šunky, klobás a darčiekov v podobe pečevých paštét (každá s vlastnou etiketou, názvom a podobizňou obdarovaného pedagóga), uvarili sme v univerzitnom minipovare, u inžiniera Tótha, pivo. A nie hocikaké, ale s medom! Síce žiaden „Plzeň“, no kto by porovnával domácu dobrotku s nejakou priemyselnou „stokou“. ☺ Ráno pred hodinou „H“ sa zišiel tím našich špecialistov pre potraviny rastlinného pôvodu a dal sa do práce. Výsledkom boli teplé, jemné a voňavé zemličky. S produktmi kolegov živoči-

chárav sa správne chufovo a dieteticky doplnili.

Odbila trinásť. V preplnenej Z-02 boli načapované a naaranžované naše výtory, naokolo svietili úsmevy študentov a učiteľov. Budúci technologovia a biotechnológovia boli pripravení vypočuť si „tú našu poslednú“.

Atmosféra bola viac ako skvelá: výbuchy smiechu, sprevádzané vlnami búrlivého potlesku, hrou na harmoniku, spevom. Vystúpenia, ktoré by ste od našich, vždy serióznych autorít, nečakali, perličky z písomiek a odpovedí, trebné anekdoty – to sú len zrnká zážitkov z toho skvelého dňa. Aby ste neboli ukrátení, uverejňujeme pár otázok a úloh, ktoré sme pre našich pedagógov pripravili, aj

Programom galavečera sprevádzala dvojica moderátorov - Jana Pazderová, študentka UKF a Vlado Vondrák, člen projektového tímu kandidatury Nitra na titul EHMK 2013.

Zaslúžený aplauz zožali Zboristi.

Prijemným prekvapením bolo vystúpenie Mareka Pobudu, študenta FZKI, ktorý sa predstavil opernými áriami z diel svetových klasikov.

Slávnostný program v DAB bol korunovaný čašou vína, na ktorú hostí pozvali rektori oboch univerzít a primátor Nitra. Snímky: za

V rámci spolupráce našej univerzity so Slovenskou ornitologickou spoločnosťou/BirdLife Slovensko sa začiatkom jari uskutočnila exkurzia študentov 1. ročníka inžinierskeho stupňa odboru udržateľné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka na chránené vtáčie územie Lehnice.

Ide o jedno z najvýznamnejších území na Slovensku z hľadiska hniezdenia sokola červenonohého a neďávne hniezdisko dropa fúzatého. Vhodné podmienky pre život tu nachádza aj prepelica poľná a škvránok poľný. Územie je dôležitým zimoviskom dravých vtákov a počas migrácie aj odpočinkovým stanovištom pre mnohé ďalšie druhy.

BORIS MADERIČ, manažér pre poľnohospodárstvo projektu LIFE, nám slovné aj príkladom vysvetlil podstatu tvorby CHVÚ a ich previazania

Chráňme rozmanitosť prírody

nost s manažmentom krajiny a poľnohospodárstvom. Spolu s Ing. MILANOM MACÁKOM, Dr., z Katedry udržateľného poľnohospodárstva a herbológie FAPZ nás informovali o vzniku chránených území, spôsoboch ich ochrany, kompenzačných platbách a ďalších skutočnostiach v súvislosti s ochranou prírody. Exkurzia zanechala v nás dobrý dojem z práce SOS/BirdLife v rámci NATURA 2000 a získali sme konkrétnu predstavu o práci ochranárov na Slovensku.

NATURA 2000

Život na Zemi existuje v podobe státisícov druhov rastlinnej a živočíšnej ríše. Napriek tomu nepoznáme a možno ani v budúcnosti úplne nespoznáme úlohu jednotlivých druhov v našej prírode. Čím je biologická a krajinná rozmanitosť vyššia, tým je väčšia šanca na harmonické spolužitie človeka s prírodou nielen v súčasnosti, ale aj v ďalších generáciách. Preto treba všade tam, kde je to možné, chrániť zvyšky pôvodných a prírodných blízkych spoločenstiev v čo najrozmanitejšom stave. Z tohto dôvodu bola na úrovni Európskej únie navrhnutá a v roku 1992 vtedajšími 12 členmi EÚ jednohlasne schválená myšlienka vytvorenia celoeurópskej sústavy chránených území, určených na zachovanie prírodnej rozmanitosti, nazvanej Natura 2000. Jej cieľom je zachovať biologickú rozmanitosť v rámci celej Európskej únie prostredníctvom ochrany vybraných druhov rastlín, živočíchov a biotopov, ktoré sú najviac ohrozené ľudskou činnosťou alebo patria k tomu najzávažnejšiemu, čo sa na európskom kontinente zachovalo.

SLAVOMÍR CEHULA,
MARIÁN ŠUSTR, 4. FAPZ

ŠTUDENTSKÝM PEROM

Prechádzka v duši Nininej

Cez tvoje zelené oči,
do smutnej duše vchádzam.
Žijem tam, bývam, dýcham.

Myslím na to, čo mi dávaš.
Dlho som nespál v noci,
čítam Ti v duši, búši mi v srdci.

Čítať Ťa z vnútra, bol môj sen.
Teraz sa ale bojím,
veď to čo vidím,
som ja, nie tvoj vlastný tieň.

Keby tieň, veď sme to my.
Povieš: aké my? Si len ty a ja.
Žiadne my nebolo a nesmie byť.
Nesmieš sa mi zaľúbiť.

Viem, že je to nezmysel,
žiť v niekom inom, vo svojom svete.
Čítim sa ako jastrab v lete,
keď môžem byť s Tebou.

SPEKTRUM

OZNAMUJEME

Dekan Fakulty biotechnológie a potravinárstva oznamuje, že 5. júna 2008 o 10.00 h v zasadačej miestnosti Katedry hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov (pavilón T, 3. poschodie, č. 17) bude Ing. ZUZANA KRUPOVÁ, doktorandka na KHSŽP, obhajovať dizertačnú prácu na tému Genetické faktory podmienujúce kvalitu ovčieho mlieka.

Dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU oznamuje, že

■ 17. júna 2008 o 10.00 h na Katedre genetiky a šľachtenia rastlín (pavilón A, 4. poschodie, cvičebňa 41) bude Ing. VERONIKA ŠTEFÚNOVÁ, externá doktorandka na KGŠR, obhajovať dizertačnú prácu na tému Genetická analýza láskavca (*Amaranthus L.*) DNA markérom;

■ 10. júla 2008 o 9.00 h v knižnici Katedry rastlinnej výroby (pavilón A, 2. poschodie) bude Ing. MARTINA MITRUŠKOVÁ, doktorandka na KRV, obhajovať dizertačnú prácu na tému Efektívnosť aplikácie biokalu v produkčnom procese poľných plodín;

■ 10. júla 2008 o 11.00 h v knižnici Katedry rastlinnej výroby (pavilón A, 2. poschodie) bude Ing. TOMÁŠ DRONZEK, externý doktorand na KRV, obhajovať dizertačnú prácu na tému Modelové oševné postupy v podhorských a horských regiónoch Oravy.

NEPREHLIADNITE

Dekan Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre oznamuje, že 19. júna 2008 sa budú konať prijímacie skúšky na 3. stupeň vysokoškolského štúdia pre akademický rok 2008/2009 v nasledujúcich akreditovaných študijných odboroch:

3.3.11 Odvetvové a prierezové ekonomiky - št. program ekonomika a manažment poľnohospodárstva a potravinárstva,

3.3.16 Ekonomika a manažment podniku - št. program ekonomika a manažment podniku.

Prihlásiť sa môžu absolventi 2. stupňa štúdia uvedených a príbuzných študijných odborov. Informácie o témach di-

zertačných prác, ako aj ďalšie informácie o štúdiu, možno získať na referáte vedeckovýskumnej činnosti a doktorandského štúdia Dekanátu FEM SPU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, alebo na internetovej adrese www.fem.uniag.sk. Uzavierka prihlášok je 31. mája 2008.

Dekan Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU oznamuje, že 30. júna 2008 sa budú konať prijímacie skúšky na doktorandské štúdium pre akademický rok 2008/2009 v akreditovaných študijných odboroch:

6.1.11 Krajinnárstvo - št. program krajinné inžinierstvo,

6.1.17 Krajinná a záhradná architektúra - št. program záhradná a krajinná architektúra.

Záujemcovia získajú informácie o témach dizertačných prác, školiteľoch a podmienkach prijatia na štúdium na oddelení vedeckovýskumnej činnosti Dekanátu FZKI, Tulipánová ul. 7, č. tel.: 037/641 5414, fax: 037/641 5444, e-mail: Andrea.Matuskovicova@uniag.sk alebo na webovej stránke www.fzki.uniag.sk. Uzavierka prihlášok je 13. júna 2008.

AVIZUJEME

Konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu v krajinách EÚ bude hlavnou témou trojdňovej konferencie **Medzinárodné vedecké dni 2008**, ktorú pripravila Fakulta ekonomiky a manažmentu. Podujatie sa začne plenárnym zasadáním v stredu 28. mája o 10.00 h v Kongresovom centre SPU.

S PIETOU

Fakulta ekonomiky a manažmentu s hlbokým zármutkom oznamuje, že 13. mája 2008 zomrela vo veku 58 rokov bývalá dlhoročná pracovníčka Katedry informačných systémov

TERÉZIA EGYÚDOVÁ.

Posledná rozlúčka so zosnulou bola 17. 5. 2008 vo Veľkom Lapáši.

Češť jej pamiatke!

ČÍTALI SME

Prvá Európska mládežnícka cena Karola Veľkého

Maďarskému projektu Študenti bez hraníc udelili 29. apríla v Aachene prvú Európsku mládežnícku cenu Karola Veľkého. Je udeľovaná projektom, ktoré prispievajú k posilneniu európskej identity a integrácii medzi mladými ľuďmi. Druhé a tretie miesto získali projekty z Veľkej Británie a Grécka. Ocenenie študentom odovzdal predseda Európskeho parlamentu Hans-Gert Pötering a predseda Nadácie medzinárodnej ceny Karola Veľkého, André Leysen.

Národným kandidátom zo Slovenska

na získanie ceny bol projekt mládežníckej tlačovej internetovej agentúry Slovak Youth Press Agency, ktorý chce atraktívnym spôsobom s využitím internetových nástrojov pritaľovať pozornosť mladej generácie k aktuálnym európskym témam.

Podľa predsedu EP Hansa-Gerta Pöteringa prvý ročník súťaže ukázal, že Európa je naďalej predmetom intenzívneho záujmu. „Prostredníctvom projektov a myšlienok mladí ľudia vyjadrili svoju vieru v to, čo nás ako Európanov spája,“ povedal. (Z tlačovej správy EP)

VÝBEROVÉ KONANIE

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vyhlasuje v zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov výberové konanie na obsadenie **miesta vysokoškolského učiteľa na katedre krajinného plánovania a pozemkových úprav FZKI pre zabezpečenie výučby predmetov: pozemkové úpravy a cesty, organizácia pôdneho fondu, usporiadanie pozemkového vlastníctva.**

Podmienky:

- VŠ vzdelanie II. stupňa v odbore krajinné inžinierstvo alebo krajinnárstvo,
 - akademický titul PhD. alebo ekvivalent,
 - aktívna znalosť jedného svetového jazyka preukázaná potvrdením o štátnej skúške alebo pohovorom,
 - znalosť práce s PC v rozsahu MS Office,
 - dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť – adekvátne preukázať.
- Prihlášky s profesijným životopisom a overenými dokladmi o štúdiu zasielajte **do 30. 5. 2008** na Útvar personalistiky, EPAMÚ Rektorátu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre v zmysle § 5 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme vyhlasuje výberové konanie na obsadenie **miesta vedúceho Centra excelentnosti FEM na kratší pracovný čas.**

Podmienky prijatia:

- VŠ vzdelanie,
 - vedecká hodnosť PhD., alebo ekvivalent v odbore vedeckej a pedagogickej profilácie pracovníka,
 - aktívna znalosť jedného svetového jazyka – preukázať certifikátom,
 - komunikačné a projekčné zručnosti,
 - podnikateľské a manažérske schopnosti – preukázať certifikátom, resp. fotokópiami realizovaných projektov,
 - uznávaná osobnosť vo vednom, resp. študijnom odbore,
 - znalosť práce s PC – preukázať certifikátom alebo praktickým overením,
 - dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť – adekvátne preukázať,
 - predloženie písomnej koncepcie ďalšieho rozvoja pracovníka – písomne spracovaný návrh a jeho prezentácia pred výberovou komisiou v rozsahu max. 7 minút.
- Prihlášky s profesijným životopisom a overenými dokladmi o štúdiu zasielajte **do 6. 6. 2008** na Útvar personalistiky, EPAMÚ Rektorátu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

ZOOOOM

Podarilo sa vám zachytiť nejakú veselú či kurióznú situáciu? Podelte sa o svoje fotoulovky s čitateľmi Poľnohospodára a pošlite ich spolu s vtipným textom na našu mailovú adresu: redakcia@polnohospodar.sk. Autorov najlepších snímkov odmeníme.

Slovensko hľadá Superstar...

Foto: V.R.

POZNÁMKA

Občas si dovoľím mať pocit, že ľudia v mojom akčnom rádiu - dvadsať rokov HDP (hrdinsky dobrovoľného potešenia) - nemajú svedomie priznať sa k vlastnej beštialnosti. Chceme sa len dostať k jadierkam nenahryznutého jablka. Sme rovnakí, s mäkkým či tvrdým (i), je to jedno. Som študent ako vy. Neznámam zaväzovanie šnúrok a prednášky o siedmej ráno, mám rád sex, filmy R. Scotta, hlasnú hudbu a dofolu z Věčka. Na svojich podrážkach však nosím prach z malej obce na východe Slovenska, môjho osobného zapadákovčeka. Nemal by som zabúdať, kde som ako dieťa pozoroval veвериčky a opitých pastierov kráv. Uvedomenie prišlo raz večer, keď ma cestou na Pribinu jeden pseudofrajner na Suzuki Swift takmer posadil na vozíček. V reflexnom odskoku mi takmer vyskočila slama z topánok. A keby aj, dal by som si ju tam naspäť.

Je hrdinstvo ukázať sa, adaptovať a vykročiť na zebra navzdory červenému panáčikovi. Ale aj za cenu stisnutých zubov pri otázke pôvodu? V prvom rade si tvoríme egodejiny. Je jasné, že v histórii ľudstva sa udalosti zamlčovali, demokracia bola len predstavením fantasmagorov. Nestaňme sa lacnými historikmi vlastných životov. Preto nikdy nezabudnem na jelene a srny pod oknom mojej detskej izby. Orgován, ktorý sme museli vyrábať, lebo rušil statiku plotu. Prach, ktorý nosím stále so sebou.

ONDREJ KANDRÁČ

ZO ŠPORTU

Basketbalová extraliga

Castá SPU Nitra vstupovala do vradovacieho boju z posledného miesta tabulky. Napriek tomu, že pred štartom play off odborníci nedávali našim hráčom šancu ani na jediný bod, v sérii proti lídrovi z Pezinka obstáli nad očakávanie dobre a za stavu 2:2 si napokon vybojovali piaty zápas. V rozhodujúcom dueli po nevydarenom prvom polčase napokon podľahli súperovi **71:62 (26:12, 20:16, 11:19, 14:15)**, a tak sa sezóna pre nich skončila. (nn)

Súboje na rieke

Katedry telesnej výchovy a športu oboch univerzít zorganizovali 5. mája voboch pretekoch, na ktorých sa zúčastnilo osem študentských dvojíc. Súťažilo sa v kategórii zmiešaných posádok vradovacím spôsobom. Víťazstvo si vybojovali **Matej Hrabovský a Miroslav Nemčko (UKF)**, druhé miesto obsadili **Majo Kolmokov a René Lukáč (UKF)** a tretia priečka patrila **Tomášovi Varchoľovi a Petrovi Bekemu (SPU)**. Účastníci vodáckych súťaží získali reklamné tričká a energetický nápoj Kamikaze od sponzora pretekoch. **Mgr. DUŠAN RAIS**

Finále patrilo aerobiku

Záverečným podujatím športovej časti NUD 2008 bol Aerobic Maraton, ktorý pre nadšencov pohybu pri hudbe, vytrvalostno-kondičného cvičenia a zdravého životného štýlu pripravila Katedra telesnej výchovy a športu SPU. Vynikajúce aeróbne zostavy pod dohľadom skúsených cvičiteľiek - **Kataríny Krošlákovej, Janky Palinskej a Mgr. Marcely Dulajovej** si v troch 50-minútových kolách zaočividlo 53 študentiek. Všetky preukázali vynikajúcu fyzickú kondíciu a psychickú odolnosť, ktoré vyžaduje cvičenie aerobiku. V záverečnej polhodine porota určila z desiatich finalistiek víťaznú trojicu: **1. Ivana Krajníková (5. FEM), 2. Andrea Tvrdoňová (3. FEŠRR) a 3. Miroslava Cigánová (2. FAPZ)**. Ceny pre desať najlepších cvičiteľiek venovalo Bon-sai Centrum - Čajovňa dobrých ľudí, L&S Farby - Laky, Dexia Banka, Prvá stavebná sporiteľňa, Radoslav Ivančík a Adrika - výdajňa zdravotníckych potrieb. Všetkým sponzorom touto cestou ďakujeme a tešíme sa na ďalšie milé športové stretnutie.

PaedDr. MONIKA ORLÍKOVÁ,
Mgr. DANA FEBENOVA

Fotografie zo športových podujatí NUD nájdete na www.polnohospodar.sk v rubrike Fotoobjektívom

... tak ako poslednýkrát ...

(Dokončenie z 3. str.)

tešili. Málokto si v tej chvíli uvedomí, že je to jeden z posledných dní, keď „pracovne“ hľadí do tváre svojho učiteľa. Aj nám to prišlo na um až v momente, keď jeden profesor pri poslednej vete svojho vystúpenia takmer nezvládol dojsť a vetu nemohol dokončiť... Až v takých chvíľach si študent možno uvedomí, že človek za katedrou ho neberie len ako pracovný materiál. Preto je na mieste poďakovať vám, učiteľom, za všetko, čo ste pre nás počas vysokoškolského štúdia urobili a prisľúbiť, že budeme našej alma mater robiť dobré meno a vynasnažíme sa pozitívne zúročiť všetky vedomosti, ktoré ste nám odovzdali.

ĎAKUJEME!

Bc. LUKÁŠ LOKAJ,
Bc. VLADIMÍR ŠAK, 5. FBP

OTÁZKY Z „POSLEDNEJ“

pre...

docenta Lagina (technológia mäsa): Ako by ste zaradili ľubovoľných kolegov/kolegyné do systému SEUROP a na ktorých miestach tela u oboch pohlaví by ste merali ZP- metódou?

Ing. Bobka (pedel FBP): Kedy vymeníte pedelský talár za dekanský?

Ing. Michalcovú (technológia mlieka): Kozy nám dávajú zdravé a chutné mlieko. Viete nám povedať, čím to je?

docenta Goliana (vedúceho Katedry hygieny a bezpečnosti potravín): Čo pre vás znamená VŠEOBECNÁ HYGIENA? Ako ste na tom s BEZPEČ-

NOSTOU? Čo považujete za svoj kritický kontrolný bod?

MVDr. Lopašovského (bezpečnosť potravín): Akú farbu má biela kniha bezpečnosti potravín? Akú farbu by ste navrhovali vy?

docenta Massányiho (fyziológia živočíchov): Môžete popísať prejavy normálneho a transgénej opice po poslednej prednáške?

Ing. Zelenáková (ochorenia z potravín): Čo je, podľa vás, ťažšie: diagnostikovať chorobu šialených kráv u žien alebo krívačku a slintačku u mužov?

Ing. Čaplú (legislatíva a kontrola potravín): Predstavte si, že kontrolným objektom pre vykonanie auditu je žena. Aké kontroly by ste vykonali?

profesorku Muchovú (technológia spracovania cereálií): Jedným zo znakov akosti múky je stupeň vymletia. Myslite si, že sú študenti po piatich rokoch dostatočne vymletí?

docenta Horčina (senzorická analýza potravín): Poznáme 5 základných zmyslov. Ktorý zmysel pri hodnotení žien používate najčastejšie?

Ing. Marečka (skladovanie rastlinných produktov): Ako správne by ste uskladnili zlu a škaredú ženu?

profesora Tomáša (organická chémia): Kto ma viac OH skupín v krvi: technolog alebo biotechnológ?

Ing. Musilovú (organická chémia): Nakreslite vzorec vášho obľúbeného nápoja SEX ON THE BEACH.

profesora Bullu (dekana FBP): Čo je ťažšie, byť na čele fakulty alebo rodiny?

Viac sa dočítate v aktuálnom čísle e-polnohospodára na www.polnohospodar.sk

Valibukom SPU je Lukáš Marečák

Ako by mal vyzerat ideálny muž? Po vymenovaní všetkých superlatívov sa určite napokon zastavíme pri sile. Práve tú demonštrovali chlapi z našej univerzity na súťaži Valibuk SPU v rámci NUD. Škoda len, že siláci, ochotní ukázať, čo v nich je, sa našli iba traja - Lukáš Marečák, Alojz Timko a Branislav Augustín.

Súťažilo sa v troch disciplínach, úvodným cvikom bol benčpres - zdvíhanie činky nad seba v ľahu, potom nasledoval mŕtvym ťah - zdvihnutie činky z drepu a napokon ťahanie auta na vzdialenosť 20 metrov.

Súťažiaci sa do všetkých disciplín púšťali s veľkou odvahou. Spevnenie brucha špeciálnym protipruhovým opaskom, mädlenie rúk, hlboký nádych, výdych - to všetko sprevádzalo prekonávanie záťažii. Valibukom SPU sa stal Lukáš Marečák (na snímke v strede), ktorý si vybojoval hneď tri prvenstvá. Najvyššia hmotnosť zdvihnutej činky v mŕtvom ťahu bola 180 kg. Na druhom mieste bol Alojz Timko (150 kg) a tretí skončil Branislav Augustín, ktorý prekonal váhu 130 kg. V disciplíne benčpres podal

Lukáš Marečák výkon 130 kg, druhý bol Alojz Timko (100 kg) a tretí Branislav Augustín, ktorý sa v ľahu vysporiadal s 95 kg činkou. V disciplíne ťahanie auta na vzdialenosť 20 metrov finišoval Lukáš za 16,03 sekúnd, Branislav za 19 a pol sekundy a Alojz za 24 sekúnd. -rch-

Foto: rch